

Asia: OM 9/021/2016

Tuomioistuinviraston perustaminen

Lausunnonantajan lausunto

Kannatatteko vai vastustatteko tuomioistuinviraston perustamista?

En ota kantaa

Mikä on yleinen arvionne toimikunnan ehdotuksesta?

Toimikunnan ehdotuksessa on otettu huolellisesti perustellen kantaa toimikunnan saaman toimeksiannon edellyttämiin asioihin.

Miten arvioitte tuomioistuinviraston hoidettaviksi ehdotettuja tehtäviä?

Oikeusministeriöstä tuomioistuinvirastoon siirrettäväksi ehdotettujen tehtävien osalta ei ole huomauttamista. Myös ehdotus tuomioistuimista tuomioistuinvirastoon siirrettävistä asioista on sinänsä asianmukainen. Yksittäisen tuomioistuimen kannalta on oleellista tehtävien siirron ja toimivallan jaon toteuttaminen siten, että hallinnollinen työ tuomioistuimessa myös tosiasiallisesti vähenee ja päällekkäisen työn määrä minimoidaan.

Lisäksi toimikunnan mainitsevien palvelutehtävien, kuten esimerkiksi käänös- ja tulkkaukspalveluiden, siirtäminen tuomioistuinviraston vastuulle voisi olla tarkoituksenmukaista. Tämän kaltaisten asioiden keskittämisellä voitaisiin saada säästöä sekä välittömissä kustannuksissa että niiden hoitamiseen tarvittavissa henkilöresursseissa.

Pidättekö toimikunnan arviota tuomioistuinviraston henkilöstömäärästä oikeana ja riittävänä?

Toimikunnan arvio tuomioistuinviraston henkilöstömäärästä vaikuttaa realistiselta. Jotta tuomioistuinvirasto voi hoitaa sille suunnitellut hallinnolliset tehtävät, sillä tulee olla riittävän suuri ja ammattitaitoinen henkilökunta. Hallinto-oikeus yhtyy toimikunnan käsitykseen siitä, että tuomioistuinviraston perustaminen edellyttää lisäpanostusta. Tuomioistuinviraston perustaminen ei missään tapauksessa saa johtaa tuomioistuinten henkilöstön määrän vähentämiseen, vaan tuomioistuinten hallinnosta mahdollisesti vapautuvat henkilöresurssit tulee kohdentaa lainkäyttöön.

Miten arvioitte toimikunnan ehdotusta tuomioistuinviraston johtokunnan kokoonpanosta ja nimeämismenettelystä?

Hallinto-oikeus pitää hyvänä sitä, että johtokunnassa on laaja tuomarikunnan edustus ja siten erilaisten tuomioistuinten hyvä tuntemus. Toimikunta ehdottaa, että muiden kuin ylimpien tuomioistuinten jäsenehdokkaat nimettäisiin päällikkötuomareiden toimesta tuomareita edustavien järjestöjen kuulemisen jälkeen. Tältä osin vaihtoehtona voisi olla menettely, jossa korkeimmat oikeudet suorittaisivat nimeämisen tuomioistuinlinjoittain.

Miten arvioitte toimikunnan ehdotusta tuomioistuinviraston johtokunnan ja ylijohdajan välisestä toimivallanjaosta?

-

Mikä on kantanne toimikunnan esittämään viraston sijaintipaikkaan ja sijaintipaikan valinnassa huomioon otettaviin seikkoihin?

-

Muuta huomioitavaa?

Hallinto-oikeus toteaa, kuten toimikuntakin, että toteutuessaan tuomioistuinvirasto merkitsee mittavaa muutosta, jonka toteuttamiselle on varattava riittävästi täytäntöönpanoaikaa. Tuomioistuinten kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että virkojen perustamisen ynnä muiden teknisten järjestelyjen lisäksi tuomioistuinviraston tosiasiallisen toiminnan käynnistäminen valmistellaan huolellisesti ja siirtymävaiheessa tuomioistuimille aiheutuva haitta siten minimoidaan. Hallinto-oikeus esittää harkittavaksi myös sitä vaihtoehtoa, että tuomioistuinvirastolle tulevat tehtävät siirrettäisiin sille vaiheittain muutaman vuoden siirtymäkauden aikana.

Pyhäjärvi Pirjo

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus - Pirjo Pyhäjärvi, ylituomari